

TÁJÉKOZTATÓ*

*az államháztartás központi alrendszerének
2014. július végi helyzetéről*

2014. augusztus

---

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

Az államháztartás központi alrendszerének 2014. évi I-VII. havi hiánya 851,4 milliárd forintra teljesült. Ezen belül a központi költségvetés 1031,1 milliárd forintos deficittel, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 134,2 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok pedig 45,5 milliárd forintos szufficittal zártak.

A 2013. év I-VII. hónapjában az államháztartás központi alrendszerének deficitje csaknem azonos összeget, 851,2 milliárd forintot tett ki.

Az idei évi hiány alakulásának értékelésekor ki kell emelni, hogy a gazdasági növekedés felfutásából, a foglalkoztatás bővüléséből, valamint az online pénztárgépek bekötéséből származó többletbevételek a költségvetési egyenleg alakulását jelentősen befolyásolják. Ezek a pozitív folyamatok a korábbi évekhez képest az év második felében érvényesülnek majd erőteljesebben.

A kiadások és bevételek teljesülésének szokásos, évenként ismétlődő, időben eltérő eloszlása miatt a hiány nagyságának lefutása 2014-ben sem időarányos: az év első felében a kiadások meghaladják a bevételeket. Az éves uniós módszertan szerinti hiánycél továbbra is a GDP 2,9%-a.

Központi költségvetés

A központi költségvetés július végi bevételei mintegy 610 milliárd forinttal meghaladták az előző év azonos időszakának eredményét. A magasabb bevétel hátterében egyrészt a főbb adóbevételek - társasági adó, általános forgalmi adó, jövedéki adó, pénzügyi tranzakciós illeték, személyi jövedelemadó - előző évet meghaladó befizetései, valamint a 2013. július elsejével bevezetett elektronikus útdíjból származó többletbevételek, másrészt pedig a központi költségvetési szervek és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok idei magasabb összegű bevételei állnak.

A központi költségvetés július végi kiadásai közel 548 milliárd forinttal haladták meg az elmúlt év azonos időszakának költését, amely növekedés elsősorban a központi költségvetési szervek és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok idei nagyobb összegű kifizetéseivel függ össze. Emellett meghaladták a tavalyi év azonos időszakának kiadásait az egyedi és normatív támogatások, a szociálpolitikai menetdíj-támogatások, a helyi önkormányzatok támogatásai – ideértve az adósságuk törlesztéséhez nyújtott támogatásokat is –, a társadalmi önszerveződések támogatásai, az egyéb kiadások, valamint az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások.

Kamatgyenleg

A kamatkiadások 2014. I-VII. hónapban 765,6 milliárd forintot tettek ki, 50,0 milliárd forinttal többet, mint az előző év megfelelő időszakában, a kamatbevételek pedig 185,6 milliárd forintos szintet értek el, 114,7 milliárd forinttal többet az előző évinél. A nettó kamatkiadás (580,0 milliárd forint) így összességében 64,7 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

Társadalombiztosítási alapok

A társadalombiztosítási alapok 2014. július végi 134,2 milliárd forintos szufficitje a Nyugdíjbiztosítási Alap 105,5 milliárd forintos, valamint az Egészségbiztosítási Alap 28,7 milliárd forintos többletéből tevődik össze. 2013. július végén az alapok együttes többlete 180,0 milliárd forintot tett ki. A különbség elsősorban kiadási oldalon jelentkezett. Az előző évinél magasabb összeget tettek ki többek között a Nyugdíjbiztosítási Alapnál a nyugdíjkiadások (az év eleji nyugdíjemelések következtében), valamint az Egészségbiztosítási Alapnál a gyógyító-megelőző ellátások. Ez utóbbiak tartalmazzák az idén júliusban az egészségügyi szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatók részére folyósított, elsősorban adósságrendezésükre szolgáló közel 12 milliárd forintos működési támogatást is.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok I-VII. havi 45,5 milliárd forintos többlete az előző év azonos időszakához képest alacsonyabb lett. Az alapok összes bevételei 10,2 milliárd forinttal, kiadásai 26,8 milliárd forinttal nőttek. Az előző év azonos időszakához képest megnövekedett kiadások mögött elsősorban a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram kiadásai állnak.

Az államháztartás központi alrendszerének július végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2013. évi előzetes tény (1)	2013. I-VII. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2014. évi törvényi előirányzat (1)	2014. I-VII. hó tény (2)	előirányzat=100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-979,7	-1 093,3	111,6	-961,3	-1 031,1	107,3
bevétel:	10 967,8	5 376,6	49,0	10 697,3	5 987,0	56,0
kiadás:	11 947,5	6 469,9	54,2	11 658,6	7 018,1	60,2
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	50,5	62,1	123,0	-23,3	45,5	-
bevétel:	611,1	259,7	42,5	437,6	269,9	61,7
kiadás:	560,6	197,6	35,2	460,9	224,4	48,7
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	0,0	180,0	-	0,0	134,2	-
bevétel:	4 862,9	2 870,1	59,0	4 848,8	2 947,4	60,8
kiadás:	4 862,9	2 690,1	55,3	4 848,8	2 813,2	58,0
EGYENLEG ÖSSZESEN	-929,2	-851,2	91,6	-984,6	-851,4	86,5
bevétel:	16 441,8	8 506,4	51,7	15 983,7	9 204,3	57,6
kiadás:	17 371,0	9 357,6	53,9	16 968,3	10 055,7	59,3

I.
A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK
FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. A **társasági adóból** a központi költségvetésben az év első hét hónapjában 159,4 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az előző év azonos időszaka értékének 137,2%-a. A magasabb összeg háttérében a 2014. évi előlegkötelezettségek bázisévinél nagyobb szintje, valamint a március havi egyszeri hitelintézeti hozzájárulás befizetése áll.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésben július végéig 9,2 milliárd forint bevétel realizálódott, amely teljesítés 1,4 milliárd forinttal haladta meg a 2013. év azonos időszakában befolyt bevételt.

A **cégautóadóból** július végéig 22,3 milliárd forint bevétel teljesült, mely a 2013. év azonos időszakának értékénél 1,3 milliárd forinttal alacsonyabb. A csökkenés háttérében a cégautó-állomány átrendeződése áll.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év első hét hónapjában a központi költségvetésben 4,3 milliárd forint kiutalás keletkezett, mely összeg a május havi elszámoláshoz kötődő visszaigénylésekre vezethető vissza.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** az év I-VII. hónapjában 46,6 milliárd forint bevétel teljesült. E bevétel 13,4%-kal maradt el a 2013. év azonos időszakának értékétől, aminek a háttérében az eva hatálya alá tartozó adózók számának egy év alatt bekövetkezett csökkenése áll.

Az **energiaadóból** 9,3 milliárd forint bevétele származott a központi költségvetésnek az év első hét hónapjában, amely az előző év azonos időszakának értékétől 2,0 milliárd forinttal maradt el. A kisebb bevétel háttérében a befizetések 2,9 milliárd forintos elmaradása áll, mely az enyhe tél miatti földgáz-, illetve villamosenergia-felhasználás csökkenésének eredménye.

A **környezetterhelési díj** mérlegsoron – a jóváírások és terhelések egyenlegeként – az I-VII. havi adatok alapján 2,8 milliárd forint bevétel keletkezett, amely az előző év azonos időszakának az értékétől 0,8 milliárd forinttal maradt el.

A **bányajáradék** címén július végéig 38,7 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. A 2013. évi adatokhoz képest, 1,0 milliárd forinttal volt magasabb a befizetés.

A **játékadóból** az év első hét hónapjában 19,6 milliárd forint bevétele származott a központi költségvetésnek, amely 2,1 milliárd forinttal magasabb a 2013. év azonos időszakának befizetésénél.

Az **egyéb befizetések** mérlegsoron július végéig 13,9 milliárd forint volt a bevétel, ami az egy évvel korábbi, 11,0 milliárd forint összegű bevételt

2,9 milliárd forinttal meghaladja. Ezen a mérlegsoron a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által beszedett bírság- és pótlékbevételek szerepelnek.

Az **egyéb központosított bevételekből** az első hét hónapban összesen 190,1 milliárd forint bevétel teljesült, amely több mint 90 milliárd forinttal magasabb az előző évhez képest. E bevételek között jelennek meg az elektronikus útdíjból származó bevételek, a hulladéklerakási járulékok, a karkedvezmény-biztosítási járulékból származó bevételek (mely 2013-ig a Nyugdíjbiztosítási Alapnál jelentkezett), valamint a rehabilitációs hozzájárulásból, a környezetvédelmi termékdíjakból és a különféle bírságokból származó bevételek is. A többlet elsősorban a tavaly július elsejével bevezetett elektronikus útdíjjal magyarázható.

A **pénzügyi szervezetek 2010-ben bevezetett különadója** soron július végéig 74,2 milliárd forint bevétel keletkezett, amely 2,8 milliárd forinttal több a 2013. év azonos időszakának befizetésénél. A bázisévhez viszonyított többletbevétel hátterében elsősorban a magasabb bevallott kötelezettség, másodsorban a visszaigénylések alacsonyabb szintje áll.

A szintén 2010-ben bevezetett **egyres ágazatokat terhelő különadóból** 2014. I-VII. hónapjában 0,9 milliárd forint kiutalás történt. 2013. január 1-jétől az adónem megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt még jelentkezett kiutalás.

A **kisadózók tételes adója** mérlegsoron július végéig 23,7 milliárd forint bevétel teljesült, ami az egy évvel korábbi, 14,2 milliárd forint összegű bevételt 9,5 milliárd forinttal meghaladja. Az eltérés oka egyrészt az, hogy a 2013 januárjától hatályos új adónem után első alkalommal tavaly februárban keletkezett adófizetési kötelezettség, másrészt a bázishoz képest emelkedett az adóalanyok száma is.

A **kisvállalati adó** jogcímen az év első hét hónapjában 8,1 milliárd forint bevétel realizálódott, ami az előző év azonos időszakát 2,5 milliárd forinttal haladta meg. Az eltérés fő oka, hogy a 2013 januárjától hatályos új adónem után első alkalommal tavaly februárban keletkezett fizetési kötelezettség, másrészt a 2014. évi adóelőlegek szintje a bázisévinél magasabb lett.

A **közműadó** mérlegsoron július végéig 27,6 milliárd forint bevétel teljesült, ami az előző év azonos időszakát 1,1 milliárd forinttal haladta meg.

2. Az év első hét hónapjában az **általános forgalmi adóból** 1627,8 milliárd forint bevétele keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételt 101,6 milliárd forinttal haladta meg. A befizetések 9,0%-kal, míg a kiutalások 12,1%-kal magasabban alakultak az előző évinél. A belföldi befizetések növekedése jellemzően a kereskedelmi és a gépjármű-javítási szektorhoz köthető, azonban a feldolgozóipar befizetései is dinamikusan emelkedtek. A kiutalások növekedésének hátterében elsősorban az elmúlt év végén megélénkült export- és ipari konjunktúra áll, melynek következtében a magasabb befizetéseket magasabb kiutalások kísérték.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első hét hónapjában 502,2 milliárd forintot tett ki, ami az egy évvel korábbi bevételnél 11,0 milliárd forinttal, 2,2%-kal magasabb. Az üzemanyagok esetében 281,0 milliárd forint jövedékiadó-bevétel keletkezett, amely 23,1 milliárd forinttal magasabb a bázisidőszaki bevételnél. A befizetések emelkedését a gázolaj-, valamint a benzinforgalom bázisévhez mért növekedése magyarázza. Ennek hátterében nagyrészt a bázishoz képest kedvezőbb időjárás és fuvarozási teljesítmények állhatnak. A dohánygyártmányok jövedéki adója (169,2 milliárd forint) 17,5 milliárd forinttal volt alacsonyabb a tavalyi év bevételénél. Az alacsonyabb adóbevétel a fogyasztás csökkenése, illetve a piaci szerkezet átrendeződése (cigarettről a fogyasztási dohányra való forgalomátterelődés) miatti adóalapcsökkenés indokolja. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 52,0 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely 5,5 milliárd forinttal több a bázisidőszaki összegnél. A magasabb adóbevétel az alkoholforgalom emelkedésének köszönhető.

A **regisztrációs adóból** az év első hét hónapjában 10,9 milliárd forintos bevétele keletkezett a költségvetésnek, mely 125,3%-a a tavalyi év azonos időszaka teljesítésének. A növekedés hátterében a használt és új gépjárművek forgalomba helyezésének növekedése áll.

A **távközlési adóból** július végéig 32,6 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételt 7,6 milliárd forinttal haladta meg. A növekedés hátterében az adóváltozás hatása áll.

A **pénzügyi tranzakciós illeték** mérlegsoron a költségvetésnek az év első hét hónapjában 161,4 milliárd forint bevétele keletkezett, ami az előző év azonos időszakát 79,6 milliárd forinttal haladta meg. A növekedés hátterének oka egyrészt az, hogy a 2013 januárjától hatályos új adónem után első alkalommal tavaly februárban keletkezett adófizetési kötelezettség, másrészt 2013. augusztusától az illeték mértéke emelkedett, továbbá a készpénzfelvétel esetén megszűnt a tranzakciónként fizetendő 6000 forintos felső határ is.

A **biztosítási adóból** július végéig 17,0 milliárd forint bevétel keletkezett, amely 2,1 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A növekedés hátterének oka, hogy a 2013 januárjától hatályos új adónem után első alkalommal tavaly februárban keletkezett adófizetési kötelezettség. Az adónem 2013. január 1-jétől a – biztosítókat is terhelő – pénzügyi intézmények különadóját és a tűzvédelmi hozzájárulást váltotta ki.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év I-VII. hónapjában 929,3 milliárd forint volt, ami a 988,0 milliárd forintos bruttó befizetés és az 58,7 milliárd forintos kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 50,3 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések 48,6 milliárd forinttal (5,2%-kal) nőttek, míg a kiutalások 1,7 milliárd forinttal (2,8%-kal) csökkentek. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti befizetés-növekedés.

Az **illetékbefizetések** – a 2013. év első héthavi bevételéhez viszonyítva 12,9%-kal, 7,9 milliárd forinttal magasabb – összege 69,3 milliárd forintot tett ki. A jelentősebb illetékbevételek háttérében az előző év azonos időszakához viszonyított nagyobb összegű befizetés áll.

A **gépjárműadó** július végéig 22,8 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. Az önkormányzati feladatok és azok ellátását biztosító források szabályozásának változása eredményeként az önkormányzatok által beszedett gépjárműadó 60%-át átutalják a központi költségvetésbe.

4. 2014 első hét hónapjában **a központi költségvetési szervek bevétele** összesen 926,3 milliárd forint volt, ami 4,9%-kal magasabb a 2013. év első héthavi bevételénél (883,1 milliárd forint). A többlet okaként az alábbi tételek emelhetők ki: 70,0 milliárd forinttal magasabbak voltak az államháztartáson belülről jövő működési célú támogatások, melynek fő oka, hogy 2013. április 1-jétől az Országos Egészségbiztosítási Pénztár a szervezeti változások következtében már nem a megszűnt egészségügyi gazdasági társaságoknak utalja a támogatást, hanem a központi költségvetési intézményeknek. Ehhez kapcsolódóan július végéig 386,6 milliárd forint volt az OEP által az intézményeknek utalt támogatás. Az összes bevételből 205,0 milliárd forintot a működési, 74,1 milliárd forintot a közhatalmi bevételek, 57,8 milliárd forintot pedig az államháztartáson belülről jövő felhalmozási célú támogatások tettek ki. A fennmaradó részt a felhalmozási bevételek, a működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök, illetve az azonosítás alatt álló bevételek alkották.
5. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevétele** a január-júliusi időszakban 50,8 milliárd forint volt, ami 8,9 milliárd forinttal alacsonyabb az előző évihez képest (2013-ban 59,7 milliárd forint volt).
6. **A fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatásai** az év első hét hónapjában 673,8 milliárd forintot tettek ki. Ez 61,3 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakában keletkezett bevételeket, amelyek elsősorban a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (581,3 milliárd forint), valamint az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (77,0 milliárd forint) keretében kerültek felhasználásra.
7. **A központi költségvetési szervektől származó befizetések** összege az első hét hónapban 15,9 milliárd forintot tett ki, amely 93,5%-a a tavalyi év azonos időszaka befizetéseinek (2013-ban 17,0 milliárd forint volt). Ebben az évben 2,3 milliárd forint a 2014. évi költségvetési törvény 10. § (8) bekezdésében előírt befizetési kötelezettség. Ez a Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggésben a 2014. évi szociális hozzájárulásiadó-változásból eredő kiadási megtakarítás befizetését jelenti a központi költségvetési szervek által. A fennmaradó 13,6 milliárd forint a költségvetési törvény 10. §-ában a kizárólag saját bevételből gazdálkodó intézmények részére tételesen előírt befizetési kötelezettség volt.
8. **Az elkülönített állami pénzalapok befizetése** címen a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap az I-VII. hónapban teljesítette az 5,0 milliárd forintos befizetést.

9. A **helyi önkormányzatok befizetései** címen 2014. július végéig a teljesítés 14,5 milliárd forint volt. Ez a sor tartalmazza:
- a tárgyévet megelőző évi önkormányzati elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az ÁSZ ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit, valamint ezek igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamatát,
  - a Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő befizetéseket, valamint
  - a köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos önkormányzati befizetéseket.
10. Az **állami vagyonnal kapcsolatos bevételek** első hét havi összege 69,6 milliárd forint volt, amelynek több mint 60%-át a hasznosítási típusú (43,9 milliárd forint) bevételek adták, ennek meghatározó része az osztalék-befizetésekből származott. Az értékesítési bevételek aránya közel 20% volt (13,4 milliárd forint), ami alapvetően az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek értékesítéséből eredt. Júliusban 10,0 milliárd forinttal növelte egy tőke kivonás a költségvetés bevételeit. A tavaly július végi bevétel közel 9 milliárd forinttal alacsonyabb volt, az eltérést az említett tőke kivonás eredményezi.
11. A költségvetés **kamatbevételei** 2014. I-VII. hónapjában 185,6 milliárd forintot tettek ki. Ez két részből tevődik össze: a forintban fennálló követelések kamatából, valamint a devizában fennálló követelések kamatából. A forintban fennálló követelések 184,3 milliárd forint összegű kamatbevételt eredményeztek a költségvetésben. Ebből az MNB a Kincstári Egységes Számla után 18,3 milliárd forintot fizetett. A devizában fennálló követelések után 1,3 milliárd forint bevétel származott 2014. I-VII. hónapjában. A tárgyidőszaki bevételek összege magasabb volt az előző év azonos időszakához viszonyítva, ami alapvetően két tényezőre vezethető vissza: a forintban fennálló követelések kamatbevétele 118,4 milliárd forinttal magasabb, a devizában fennálló követelések kamatbevétele viszont 3,7 milliárd forinttal alacsonyabb lett a tavalyinál.
12. Az **egyéb bevételek** összege az első hét hónapban 23,6 milliárd forintot tett ki, ami már meghaladta az éves előirányzatot. Ebből kiemelendő az előző évi maradványok átcsoportosításának technikai lebonyolításával kapcsolatos pótelőirányzat ellensúlyozása címén elszámolt 8,9 milliárd forint, valamint az önkormányzati adósságkonszolidációhoz kapcsolódó biztosíték befizetéseként elszámolt 5,2 milliárd forint.
13. Az **egyéb uniós bevételeken belül** a behajtott vámbevételek és cukorágazati hozzájárulások Magyarországot illető 25%-aként 6,7 milliárd forint, uniós támogatások utólagos megtérülésként 0,6 milliárd forint folyt be július végéig a központi költségvetésbe.

B.**A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT**

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások 2014 első hét hónapjában 198,1 milliárd forintot tettek ki. Ez az összeg 11,1%-kal haladja meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. Az eltérés a helyközi személyszállítási közszolgáltatások és a vasúti pályahálózat működtetése költségtérítését, illetve az Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítését érintő egyes támogatások magasabb mértékű kifizetésére vezethető vissza. Míg a költségtérítési jogcímek nagyobb mértékű teljesítése részben a támogatási szerződések előző évitől eltérő kifizetési ütemezésével, részben egy új előirányzat, a korábbi évek költségtérítései elszámolása egy részének ez évi időszakos folyósításával magyarázható, addig a kamatkiegyenlítés növekedése a támogatási programhoz kapcsolódóan az Eximbank Zrt. által bevezetett új termékek támogatási igényére vezethető vissza.
2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 136. § (4) bekezdése értelmében a magyar állam évente a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások vételére alkalmas készüléket használó háztartások számát alapul véve **közszolgálati hozzájárulást** fizet. Az állam a közszolgálati hozzájárulást tizenkét egyenlő részletben előre, minden hónap harmadik napjáig fizeti meg a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap pénzforgalmi számlájára. Ennek értelmében a közszolgálati hozzájárulás címről az év I-VII. hónapjában 40,8 milliárd forint kifizetés történt.
3. A **szociálpolitikai menetdíj-támogatásra** fordított kiadások 2014 első hét hónapjában 61,9 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 9,2%-kal haladja meg az előző év azonos időszakában teljesített kiadásokat. Az eltérés döntően a kedvezményes helyközi személyszállítási tevékenységhez kapcsolódóan igénybe vehető szociálpolitikai menetdíj-támogatás mértékének 2013. november 1-jétől hatályos, a korábbiakhoz képest magasabb értékével magyarázható.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások az év első hét hónapjában 79,4 milliárd forintot tettek ki, ami 1,5%-kal kevesebb a tavalyi év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérést egyrészt az árfolyamgát-konstrukciót igénybe vevők létszámának növekedése, másrészt a referenciahozamok csökkenése okozza.
5. A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A családi támogatásokra a 2014. év I-VII. hónapjában összesen 245,5 milliárd forintot fordítottak, amely a 2013. évi I-VII. havi kiadásoktól 3,8%-kal maradt el. Ebből családi pótlékra összesen 194,4 milliárd forintot utaltak át, szemben a tavalyi 197,6 milliárd forinttal. A gyermekgondozási segélyre 34,5 milliárd forintot, a gyermeknevelési támogatásra pedig 7,5 milliárd forintot folyósítottak. (Az előző év azonos időszakának teljesítése ezen ellátások esetében 37,6 milliárd forint, illetve 8,5 milliárd forint volt.) Az életkezdési támogatás (3,3 milliárd

forint) esetében is elmaradás jelentkezett az előző év azonos időszakához képest. Az év első hét hónapjában a korhatár alatti ellátásokra összesen 104,4 milliárd forintot fordítottak, ami 37,4 milliárd forinttal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. Ebből korhatár előtti ellátásra és balettművészeti életjáradékra 55,4 milliárd forintot, szolgálati járandóságra közel 49 milliárd forintot folyósítottak. A csökkenés döntő részben a korhatár előtti ellátásoknál következett be, tekintettel arra, hogy az érintettek időközben betöltötték a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt, így teljes jogú öregségi nyugdíjra lettek jogosultak. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra a 2014. év I-VII. hónapjában 38,2 milliárd forintot fizettek ki, meghaladva a tavalyi évi 36,6 milliárd forintot. Az emelkedést elsősorban a fogyatékosági támogatás januári emelése (2,4%) okozta. Így idén az első hét hónapban a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő ellátások köréből a legnagyobb tétel továbbra is a fogyatékosági támogatásra és a vakok személyi járadékára fordított 19,3 milliárd forintos összeg. A politikai rehabilitációs és egyéb nyugdíj-kiegészítésekre idén július végéig összesen 8,5 milliárd forintot folyósítottak, ami több, mint az előző év azonos időszakában e célra kifizetett összeg. Ez a tavalyi évben végrehajtott emelések hatásából következett. A különféle jogcímen adott térítések a 2014. év első hét hónapjában 15,1 milliárd forintot tettek ki, szemben a 2013. évi I-VII. havi 16,7 milliárd forinttal. Az alacsonyabb teljesülésben alapvetően az játszott szerepet, hogy a tavalyi évben még történtek kifizetések a gyermekgondozási díjban és terhességi-gyermekágyi segélyben részesülők kompenzációjára. A térítéseken belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel a közgyógyellátásra fordított közel 11 milliárd forint volt.

6. **A költségvetési szervek kiadásai** 2014 első hét hónapjában 2296,5 milliárd forintot tettek ki, amely 9,6%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában teljesült kiadásokat (2094,3 milliárd forint). A két év kiadásai közötti eltérést egyrészt a 2013 szeptemberétől megvalósuló pedagógus-béremelés hatásai, másrészt 2013. április 1-jétől a volt nonprofit egészségügyi gazdasági társaságok kiadásai magyarázzák. Az intézmények tárgyhavi teljesítéséből 1352,1 milliárd forint a személyi juttatásokra, munkaadókat terhelő járulékokra és szociális hozzájárulási adóra kifizetett összeg. Ezen időszakban dologi kiadásokra 704,7 milliárd forintot, beruházásokra pedig 109,6 milliárd forintot fordítottak. A fennmaradó részt alapvetően a felújítások, az ellátottak pénzügyi juttatásai, az egyéb működési és felhalmozási célú kiadások alkották.
7. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak** 2014. január-július havi teljesítése 633,1 milliárd forintot tett ki, ami 146,3 milliárd forinttal magasabb, mint az előző év azonos időszakában keletkezett összeg (2013 első hét hónapjában 486,8 milliárd forint). A január-júliusi teljesítésből az alábbi tételek emelhetők ki: 119,5 milliárd forint kifizetés normatív finanszírozásra (közoktatási célú humán szolgáltatások és kiegészítő támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsoktatás, illetve tankönyvtámogatás); 63,6 milliárd forint kiutalás az autópálya rendelkezésre állási díj törvénysorról; 51,5 milliárd forint kifizetés a szociális célú humán szolgáltatások támogatására;

28,4 milliárd forint kifizetés a VM „Folyó kiadások és jövedelemtámogatások” törvényi sorról, valamint; 21,7 milliárd forint a kormányhatározatok alapján történt maradványutalások összege.

8. Az év első hét hónapjában **a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásaiból** a kedvezményezettek részére összesen 1047,4 milliárd forint átutalás történt, amely 142,4 milliárd forinttal haladja meg a tavalyi év azonos időszakának kifizetéseit. A növekedéshez leginkább a strukturális kiadások (917,8 milliárd forint) járultak hozzá. Ennek oka, hogy az intézményrendszeri átalakulások befejeződése után a programok kifizetései újra megindultak. A vidékfejlesztési támogatások, ezen belül az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében az első hét hónapban összesen 107,8 milliárd forint kifizetése történt meg.
9. Az **elkülönített állami pénzalapok támogatása** címen az I-VII. havi adatok alapján 75,6 milliárd forint került átutalásra a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor Alap, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
10. **A társadalombiztosítási ellátásokhoz nyújtott garancia és hozzájárulás** (térítések nélkül) céljából idén az első hét hónapban összesen 532,5 milliárd forintot fizettek ki, szemben az előző év azonos időszaka 625,0 milliárd forintos támogatásával. Míg a tavalyi összeg az Egészségbiztosítási Alap 567,9 milliárd forintos és a Nyugdíjbiztosítási Alap több mint 57,1 milliárd forintos támogatásából tevődött össze, az idei hozzájárulás majdnem teljes egészében az Egészségbiztosítási Alaphoz került. Az Egészségbiztosítási Alap idei I-VII. havi támogatása mintegy 6,2%-kal maradt el az előző év azonos időszakában átutalt összegtől. Idén az első hét hónapban az Egészségbiztosítási Alap járulék címen átadott pénzeszközként 216,1 milliárd forint támogatásban részesült, ami 3,4 milliárd forinttal kevesebb a tavalyi év azonos időszakában juttatott összegnél. Ez a támogatás a biztosítási jogviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkező személyek (nyugellátásban részesülők, kiskorúak, felsőfokú tanulmányokat folytatók stb.) után fizetett egészségügyi szolgáltatási járulék forrásául szolgál. Az alap a rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére idén az első hét hónapban 198,5 milliárd forint támogatásban részesült, 7,9 milliárd forinttal elmaradva az előző év azonos időszakának költségvetési hozzájárulásától. Idén az I-VII. hónapban a Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő hozzájárulás 53,8 milliárd forintot tett ki, szemben a tavalyi év első hét hónapjában átutalt 94,8 milliárd forinttal. Az alap kiegyensúlyozására szolgáló hozzájárulás (pénzeszközátadás kiadások támogatására) mintegy 64 milliárd forintos I-VII. havi összegével viszont meghaladta a tavalyi év azonos időszakának 47,1 milliárd forintos támogatását. Mind a két alap igazgatási szervei (a tavalyi évben és idén is) dolgozóik kompenzációjára, illetve a Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadásaikra kis összegű támogatásokban részesültek a központi költségvetés céltartalékaiból, a fennmaradó részt az e célra fordított összegek teszik ki.

11. A **helyi önkormányzatok támogatása** 2014. július végéig összesen 399,5 milliárd forint volt, ami 54,0 milliárd forinttal magasabb összeg az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés okai a következők: a helyi önkormányzatok 2014. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 715,9 milliárd forint állami támogatást biztosít, amely a 2013. évi támogatást jelentősen meghaladja. (Az eltérések közel felét a pedagóguséletpálya-modell bevezetésének forrása jelenti.) Ezen belül a belső szerkezeti változások következtében közel 50 milliárd forinttal nőtt a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása jogcím 2014. évi előirányzata, főként a pénzbeli szociális ellátásokhoz történő hozzájárulások (beszámítás) e soron történő figyelembevétele miatt. Továbbá az önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok számos új jogcímmel bővültek, ennek következtében az idei évi előirányzat 36,6 milliárd forinttal magasabb az előző évihez képest. Emellett azonban a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásaira 6,9 milliárd forinttal kevesebb pénz jut ebben az évben, részben a szerkezetátalakítási tartalék jogcímének ágazati finanszírozási támogatásokba való beépülése miatt. A fentiekben túl megemlítendő, hogy a nettó finanszírozás keretében folyósított utalások január-július hónapjaira összesen 60%-os mértéket jelentettek, míg ez az előző év azonos időszakában 2 százalékponttal alacsonyabb volt. Ez a két év időszaki adatainak összevetése során ugyancsak eltérést okoz.

A július végi jelentősebb tételek a következők:

- a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása címről 330,2 milliárd forint, ezen belül:
  - = a helyi önkormányzatok működésének általános támogatása, hozzájárulás a pénzbeli szociális feladatokhoz és beszámítás alcímen 102,4 milliárd forint;
  - = a települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatására 91,2 milliárd forint;
  - = a települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatására 117,9 milliárd forint;
  - = a települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatására 18,7 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok címről 42,1 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai címről 4,9 milliárd forint;
- a vis maior támogatás címről 2,5 milliárd forint;
- a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2014. évi kompenzációjára 6,0 milliárd forint;
- további új jogcímekre 13,7 milliárd forint
kifizetés történt.

12. A **támogatás az önkormányzati adósságok törlesztéséhez** kiadási előirányzaton 2014. július végéig 68,6 milliárd forint kifizetésére került sor. Az önkormányzatok adósságkonszolidációja során 200 millió forint összeghatár alatti ügyletek esetén a konszolidáció törlesztési célú támogatással valósult meg. Ennek fedezetül a 2014. évi központi költségvetés XLII. „A költségvetés

közvetlen bevételei és kiadásai” fejezet 38. „A települési önkormányzatok adóssághozjáról kapcsolódó állami támogatások” jogcímén 64,0 milliárd forintos, felülről nyitott előirányzat lett létrehozva.

13. A **kamatkiadásokra** 2014. I-VII. hónapjában 765,6 milliárd forintot fordított a költségvetés. Ez két részből tevődik össze: a forintban fennálló adósság kamatából, valamint a devizában fennálló adósság kamatából. A forintban fennálló adósság 522,3 milliárd forint összegű kamatterhének döntő részét az államkötvények után fizetendő 410,4 milliárd forintos és a kincstárjegyek után fizetendő 99,8 milliárd forintos terhek jelentették. A kamatkiadások további része kötődött a devizában fennálló adóssághoz, 243,3 milliárd forinttal terhelve 2014. I-VII. hónapjában a költségvetést. Ennek nagyobb része a devizakötvények kamatához kapcsolódik (222,5 milliárd forint). A devizahitelek kamata pedig 20,8 milliárd forintot tett ki. A kamatkiadások az előző év azonos időszakához viszonyítva 7,0%-kal nőttek.
14. A **társadalmi önszerveződések támogatása** kiadási tétel magában foglalja a pártok és a pártalapítványok működésének támogatására szolgáló összegeket, valamint a kampányköltségek fedezetét jelentő „felülről nyitott” előirányzatot. A mérlegsorról az év I-VII. hónapjában 9,9 milliárd forint kifizetése történt meg.
15. A **kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron július végéig 2,7 milliárd forint kiadás volt. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 1,0 milliárd forintot, az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpótlásra 1,6 milliárd forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 42,0 millió forintot fizettek ki.
16. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítése** 2014 első hét hónapjában 11,4 milliárd forint kiadást jelentett, melyből 7,6 milliárd forint volt a kkv-szektor és az agrárszektor finanszírozását segítő állami viszontgaranciák miatti kifizetés. Ez utóbbi nagyrészt a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezési ügyleteihez vállalt viszontgaranciák teljesítéséből származott. 2,0 milliárd forint kiadás merült fel az állami háttérű Mehib Zrt. biztosítási tevékenységének fizetési kötelezettségei miatt, melyből 1,5 milliárd forint kiadás a kazah BTA Bank fizetéseképtelenségének eredménye. A lakáskezesek beváltása július végéig 1,8 milliárd forint költségvetési kifizetést eredményezett. A 2014. évi adatok – a kezességbeváltások összetételének változatlansága mellett – lényegesen kedvezőbb képet mutatnak az egy évvel korábbi időszakhoz képest (16,2 milliárd forint).
17. Az **egyéb kiadások** összege július végéig 79,7 milliárd forint volt. Ezen belül kiemelendő az adósságszolgálati járulékos kiadások 61,8 milliárd forintot kitevő összege. Ez utóbbi több mint másfélszerese az előző évi hasonló időszakban jelentkezett kiadásoknak. Ennek oka, hogy 2013 márciusától kezdődően pénzügyi tranzakciós illeték terheli a járulékos kiadások elszámolásait. Az egyéb kiadásokon belül a nemzetközi elszámolások kiadásaiként július végéig 8,5 milliárd forintot fizetett a költségvetés. E kifizetések hazánk nemzetközi szervezetekben való tagságával kapcsolatos tagdíj-befizetésekből származnak.

18. A **hozzájárulás az EU költségvetéséhez** mérlegsoron az év első hét hónapjában teljesített kiadás 202,0 milliárd forint volt.
19. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** hét havi halmozott összege 110,4 milliárd forint volt, amelynek jelentős tételét (42,7 milliárd forint) az ingatlanvásárlásokra és –beruházásokra fordított összegek tették ki (beleértve a Nemzeti Eszközkezelő számára biztosított 23,0 milliárd forintot is). 23,0 milliárd forintot fordított az állam társasági támogatásra, tőkeemelésre, illetve cégvásárlásra. Az állami vagyongazdálkodás kiadásainak nagyságrendjét befolyásolta még a környezetvédelmi projektekre nyújtott 8,3 milliárd forint, a Holokauszt Gyermekáldozatainak Emlékhelye beruházás érdekében folyósított 6,2 milliárd forint összegű támogatás, a termőföldek után fizetett 6,3 milliárd forint összegű életjáradék, valamint az ún. Richter-kötvény kamata. A 2014. első hét havi kifizetések 26,4 milliárd forinttal meghaladják a tavalyi összeget a fentebb említett kiemelt tételek nagyságrendje miatt.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok I-VII. havi többlete 45,5 milliárd forintot tett ki. Az egyenleg a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 17,1 milliárd forintos, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap 21,5 milliárd forintos, a Bethlen Gábor Alap 7,4 milliárd forintos, a Nemzeti Kulturális Alap 2,4 milliárd forintos többletéből, valamint a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 2,5 milliárd forintos, a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapja 0,4 milliárd forintos hiányából alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok I-VII. havi többlete az előző év azonos időszakához képest alacsonyabb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok összes bevételei 10,2 milliárd forinttal magasabbak az előző év azonos időszakához képest. A bevételeken belül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapot megillető hányada, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap, a Nemzeti Kulturális Alap és a Bethlen Gábor Alap bevételei is magasabbak lettek.

3. A kiadások alakulása

Az alapok összes kiadásai 26,8 milliárd forinttal meghaladták az előző év azonos időszakának értékét. A kiadások közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram kiadásai teljesültek magasabban az előző év azonos időszakához képest.

III.**A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK
GAZDÁLKODÁSA****NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP****1. Az egyenleg alakulása**

Az alap költségvetése az első hét hónapban – az elmúlt évhez hasonlóan – kedvezően alakult, a többlet mértéke 105,5 milliárd forint. Ezt döntően a bevételek (elsősorban szociális hozzájárulási adó és biztosítotti járulék) magasabb teljesülése, valamint a kiadásoknál mutatkozó „megtakarítás” magyarázza. Egy évvel korábban a többlet 121,7 milliárd forint volt.

2. A bevételek alakulása

Az alap bevételei július végéig 1816,7 milliárd forintot tettek ki, ami az éves előirányzat 61,3%-a, azaz 3,0 százalékponttal haladja meg az időarányos értéket (58,3%). Az előző év ugyanezen időszakában 1781,9 milliárd forint volt a bevétel (59,1%).

A fő bevételi forrást képező szociális hozzájárulási adóból és járulékokból 1796,6 milliárd forint bevétel származott, a teljesítési arány 61,4%. A bázisidőszakhoz (1682,9 milliárd forint) viszonyított növekedés 6,8%.

Egyéb járulékokból és hozzájárulásokból 7,7 milliárd forint volt a bevétel, ami a teljes évre tervezett összeg 46,3%-a. Az időarányos értéktől való elmaradást az NFA általi megtérítések előirányzatnál alacsonyabb teljesítése okozza. A bázisidőszaki adattal való összehasonlítás nem értelmezhető, mivel a 2013. évi adatok a kordedvezmény-biztosítási járulékból képződő bevételt is tartalmazták, ami 2014-től a költségvetés közvetlen bevétele.

A késedelmi pótlék és bírság összege 7,3 milliárd forintot tett ki, ez az éves előirányzat 61,1%-a. 2013 azonos időszakában 6,7 milliárd forinttal 58,6%-os volt a teljesítési arány.

3. A kiadások alakulása

A bemutatott időszakban a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásai 1711,2 milliárd forintot tettek ki, a teljesítési arány – némiképp elmaradva az időarányos értéktől – 57,7% volt. Az összehasonlított időszakban a kiadások összege 1660,3 milliárd forint volt, ami az előirányzat 55,1%-ának felelt meg.

A nyugellátási kiadásokra július végéig felhasznált összeg 1700,8 milliárd forintot tett ki, ez az előirányzat 57,7%-a. 2013 első hét hónapjához képest a növekedés 3,0%, a kiadás akkor 1650,5 milliárd forint volt (58,1%).

A nyugdíjbiztosítási költségvetési szervek kiadásaira fordított összeg 6,2 milliárd forintot tett ki, a teljesítési arány megfelel az időarányos értéknek, 58,1%. A bázisidőszakban 6,6 milliárd forint volt a szóban forgó összeg (56,0%).

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Az alap költségvetése az I-VII. hónapot 28,7 milliárd forint szufficittal zárta. Egy évvel korábban az alap költségvetési pozíciója 58,4 milliárd forint többletet mutatott.

2. A bevételek alakulása

A júliusig befolyt bevételek összege 1130,8 milliárd forint volt, amely a bevételi főösszeg 60,0%-a. Ez 42,6 milliárd forinttal, 3,9 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában.

A szociális hozzájárulási adó Egészségbiztosítási Alapot megillető része és a járulékok együttes összege 403,5 milliárd forintot tett ki, amely az előző év azonos időszakának értékét – ami nem tartalmazta a szociális hozzájárulási adót – 19,7%-kal, 66,5 milliárd forinttal haladta meg.

Az egészségügyi hozzájárulás címen 97,4 milliárd forint bevételhez jutott az alap, amely 12,3%-kal, 10,7 milliárd forinttal több az előző év azonos időszakához képest.

A bevételek 47,4%-át jelentő, 535,5 milliárd forint összegű költségvetési támogatás és térítés 6,2%-kal maradt el az előző év azonos időszakának összegétől. Július végéig a járulék címen átvett pénzeszköz összege 216,1 milliárd forint, a rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére átvett összeg pedig 198,5 milliárd forint volt. A Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő hozzájárulás I-VII. havi összege 53,8 milliárd forintot, míg a tervezett pénzeszközátvételé 64,0 milliárd forintot tett ki.

Az egyéb bevételek összege 66,5 milliárd forint volt, amely az előző év azonos időszakának értékétől 1,0 milliárd forinttal maradt el. Az ide tartozó bevételek közül a baleseti adóból 15,4 milliárd forint, a népegészségügyi termékadóból 11,4 milliárd forint, a gyógyszergyártók és -forgalmazók befizetéseiből 34,0 milliárd forint származott. Júliusig a két adóból összességében 1,7 milliárd forinttal több, a gyógyszergyártók és -forgalmazók befizetéseiből pedig 3,5 milliárd forinttal kevesebb bevétel keletkezett, mint az előző év azonos időszakában.

3. A kiadások alakulása

Az alap kiadásai az I-VII. hónapban 1102,0 milliárd forintot tettek ki, ami a kiadási főösszeg 58,5%-a. Egy évvel korábban az összes kiadás 1029,8 milliárd forint volt.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásokra 323,7 milliárd forintot fordított, ez az előirányzat 57,4%-a. A rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadások összege 197,5 milliárd forintot tett ki, ami 9,5 milliárd forinttal kevesebb a 2013. év azonos időszakának értékénél. A pénzbeli ellátások közé tartozó gyermekgondozási díjra 59,7 milliárd forintot, míg táppénzre 38,0 milliárd forintot fordított az alap. Mindkét ellátás esetében a vizsgált időszak teljesítése (gyermekgondozási díj esetében 5,6 milliárd forinttal, táppénz tekintetében 3,9 milliárd forinttal) meghaladta az egy évvel korábbi értéket.

A természetbeni ellátások legnagyobb kiadási előirányzatát képező gyógyító-megelőző ellátásra kifizetett összeg júliusig 547,2 milliárd forintot tett ki, míg az előző év azonos

időszakának értéke 483,2 milliárd forint volt. A teljesítés az éves előirányzat 58,7%-a. Július végén az egészségügyi szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatók elsősorban adósságuk rendezésére 11,8 milliárd forint működési támogatásban, a betegszállítást végző szolgáltatók 0,15 milliárd forint, a mentőszolgálat pedig 0,5 milliárd forint egyszeri kiegészítő díjazásban részesültek.

A két év összehasonlításakor figyelembe kell venni azt, hogy a költségvetésben rendelkezésre álló többletforrásoknak az összevont szakellátás és az alapellátás területén – részben visszamenőlegesen – történő felhasználása 2014. márciustól, a béremelés II. ütemének hatása 2013. szeptember hónaptól jelentkezik.

A gyógyszerek támogatására fordított kiadás 174,3 milliárd forint volt, amely 2,3%-kal, 3,9 milliárd forinttal több, mint az előző évi kifizetés. A teljesítés az éves előirányzat 59,3%-a.

A gyógyászati segédeszköz támogatásra júliusig 32,3 milliárd forint kifizetés történt, amely 2,4 milliárd forinttal haladta meg a bázisidőszak értékét.

A működési kiadások 5,6 milliárd forintot tettek ki, amely 0,3 milliárd forinttal maradt el az előző év azonos időszakának értékétől.

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága július végéig 2777,8 milliárd forinttal növekedett, amit négy tényező eredményezett. Az első tényező a forintkibocsátás terveket meghaladó jelentős növekedése a kedvező belföldi állampapír-piaci helyzetben, ami növeli a finanszírozás biztonságát. A második tényező a február hónapban megvalósult önkormányzati adósságvállalás, mely miatt elsősorban a központi költségvetés devizaadóssága, kisebb részben a forintadósság emelkedett. Államháztartási szinten az adósságvállalás nem emelte az államadósságot, mivel csupán az államháztartás egyik alrendszerétől a másikhoz került át. A harmadik tényező a márciusban megvalósult devizakötvény-kibocsátás, amely az idei jelentős devizalejáratok előfinanszírozását szolgálja, és a költségvetés finanszírozási biztonságát növeli. A negyedik tényező a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, ami miatt az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értéke emelkedett.

Az előzetes adatok szerint július végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(Mrd Ft)	2013		2014		Változás	
	záró	%	július	%	Mrd Ft	százalékpont
<i>Deviza</i>	8 904,9	40,5	9 799,2	39,6	894,2	-0,9
Állampapír	6 169,3	28,1	6 670,4	27,0	501,1	-1,1
Hitel	2 735,6	12,4	3 128,7	12,6	393,1	0,2
<i>Forint</i>	12 976,4	59,0	14 867,3	60,0	1 890,9	1,0
Állampapír	12 372,8	56,3	14 181,3	57,2	1 808,4	1,0
Hitel	603,6	2,7	686,0	2,8	82,5	0,0
<i>Összesen</i>	21 881,4	99,5	24 666,5	99,6	2 785,1	0,1
Egyéb kötelezettségek	117,3	0,5	109,9	0,4	-7,3	-0,1
<i>Mindösszesen</i>	21 998,6	100,0	24 776,4	100,0	2 777,8	0,0

A **központi költségvetés devizaadóssága** július végéig 894,2 milliárd forinttal 9799,2 milliárd forintra nőtt. A devizaadósság a belföldi devizakötvény-kibocsátás következtében 344,3 milliárd forinttal, a külföldi devizakötvény-kibocsátás miatt 678,8 milliárd forinttal, devizahitel-átvállalás következtében 294,1 milliárd forinttal, devizahitel-felvétel miatt 48,0 milliárd forinttal nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztése 920,7 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 449,9 milliárd forinttal nőtt, és bruttó módon számítva a teljes adósság 39,6%-át tette ki július végén.

A teljes adósság 26,9%-át kitevő **devizakötvények** esetében márciusban egy 2,0 milliárd dollár értékű, 10 éves lejáratú, fix kamatozású külföldi devizakötvény-kibocsátására került sor 452,5 milliárd forint értékben és egy 1,0 milliárd dollár értékű, 5 éves lejáratú, fix kamatozású külföldi devizakötvény-kibocsátásra 226,3 milliárd forint értékben. Figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepdedési kötvény 344,3 milliárd forint összegű értékesítését, a 832,5 milliárd forint értékű devizakötvény-törlesztést és a 310,6 milliárd forintos árfolyamveszteséget, a devizakötvény-adósság 6670,4 milliárd forintot tett ki július végén, amely a 2013. év végéhez képest 501,1 milliárd forint növekedést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 12,6%-át tették ki július végén. A vizsgált időszak alatt a külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 294,1 milliárd forint önkormányzati adósságátvállalás, 48,0 milliárd forint hitelfelvétel, 88,2 milliárd forint törlesztés és 139,2 milliárd forint árfolyamveszteség következtében 393,1 milliárd forinttal nőtt, és 3128,7 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A költségvetés forintadóssága július végéig 1890,9 milliárd forinttal nőtt, és 14 867,3 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban 142,6 milliárd forint önkormányzati és MÁV hitelátvállalás, 117,6 milliárd forint hitelfelvétel, 177,8 milliárd forint törlesztés következtében összességében 82,5 milliárd forinttal nőtt. Így a központi költségvetés forinthitel állománya július végén 556,5 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézet felé és 129,6 milliárd forint belföldi hitelező felé fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 57,2%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 1808,4 milliárd forinttal, 14 181,3 milliárd forintra nőtt július végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 843,7 milliárd forintos, a diszkontkincstárjegyek 473,3 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 522,6 milliárd forintos növekedésének következménye. A nem piaci államkötvények állománya 31,2 milliárd forint törlesztés következtében csökkent.

A *lakossági állampapírokon* belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 153,9 milliárd forinttal nőtt, a július végi állomány 1142,1 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 6,1 milliárd forintos növekedés következtében 27,4 milliárd forintra emelkedett július végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az *1 éves Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 12,4 milliárd forinttal 347,1 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható, inflációhoz kötött kamatozású *Prémium Magyar Államkötvény* és a március hónapban bevezetett változó kamatozású *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2014. július végén 345,5 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 688,4 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől kibocsátott Babakötvényből július végéig 4,7 milliárd forint összegben került sor értékesítésre, így a Babakötvény állománya elérte az 6,2 milliárd forintot. Július végén a lakossági állampapírok állománya 2211,2 milliárd forintot tett ki, ami 522,6 milliárd forint növekedést jelent 2013. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* júliusban 202,2 milliárd forinttal nőtt. A hó végi 4976,5 milliárd forintos állampapír-állomány 17,6 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2013. december végi állománynál. A külföldi állomány 2,8%-a, 141,1 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 97,2%-a, 4835,4 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje július végén 4,40 év volt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swapműveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 7,3 milliárd forinttal csökkent. Az egyéb kötelezettségek állománya július végén 109,9 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek júliusi aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,9-ről 3,7-re emelkedett. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,4-ről 2,0-re csökkent.

A *3 hónapos diszkont kincstárjegy* utolsó júliusi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 55 bázisponttal csökkent, és 1,69%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó júliusi aukcióján a kialakult átlaghozam 1,88% lett, ami 41 bázisponttal marad el az utolsó júniusi aukción kialakult átlaghozamtól.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 3 bázisponttal, 3,02%-ra mérséklődött az utolsó júniusi aukción kialakult átlaghozamhoz képest, az *5 éves kötvény* utolsó júliusi aukcióján az átlaghozam 3,31%-ot ért el, ami 7 bázispontos csökkenést jelent a júniusi aukcióhoz képest, a *10 éves kötvény* 4,20%-os átlaghozama 18 bázisponttal maradt el a júniusi aukción kialakult átlaghozamtól.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve az éven belüli lejáratokon 34-55 bázisponttal csökkentek, az éven túli lejáratokon 21-35 bázisponttal emelkedtek a referenciahozamok. A jegybank Monetáris Tanácsa júliusban 20 bázisponttal 2,10%-ra csökkentette a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 55 bázisponttal 1,68%-ra, a 6 hónapos hozam 50 bázisponttal 1,72%-ra, a 12 hónapos hozam 34 bázisponttal 1,89%-ra mérséklődött. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 27 bázisponttal 3,34%-ra, az 5 éves hozam 35 bázisponttal 3,68%-ra, a 10 éves hozam 34 bázisponttal 4,73%-ra, a 15 éves hozam 21 bázisponttal 5,03%-ra nőtt.

